

Sygn. akt: KIO 3544/25

WYROK

Warszawa, dnia 30 września 2025 r.

Krajowa Izba Odwoławcza – w składzie:

Przewodnicząca: Beata Pakulska-Banach

Protokolant: Mikołaj Kraska

po rozpoznaniu odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 21 sierpnia 2025 r. przez wykonawcę Marcina Musza, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą: Musz Architekci - Pracownia Projektowa M.M. w Rzeszowie w postępowaniu prowadzonym przez Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Jana Pawła II w Brzostku

przy udziale uczestnika po stronie zamawiającego - wykonawcy inForm Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Oświęcimiu, zgłaszającego przystąpienie do postępowania odwoławczego

orzeka:

1. Oddala odwołanie.
 2. Kosztami postępowania obciąża odwołującego Marcina Musza, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą: Musz Architekci - Pracownia Projektowa M.M. w Rzeszowie i:
 - 2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 7500 zł (słownie: siedem tysięcy pięćset złotych), uiszczoną przez odwołującego tytułem wpisu od odwołania oraz kwotę 3600 zł (słownie: trzy tysiące sześćset złotych) poniesioną przez zamawiającego tytułem wynagrodzenia pełnomocnika;
 - 2.2. zasądza od odwołującego Marcina Musza, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą: Musz Architekci - Pracownia Projektowa M.M. w Rzeszowie na rzecz zamawiającego Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Jana Pawła II w Brzostku kwotę 3600 zł (słownie: trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego poniesionych przez zamawiającego w związku z wynagrodzeniem pełnomocnika.
- Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodnicząca:.....

Sygn. akt: KIO 3544/25

UZASADNIENIE

Zamawiający - Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Jana Pawła II w Brzostku - prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie podstawowym z możliwością prowadzenia negocjacji na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1320, ze zm.), zwanej dalej „ustawą Pzp”, na realizację zadania pn.: „*Opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej budowy budynku zamieszkania zbiorowego (internatu) przy ZSCKR im. J.P. w Brzostku wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną*”.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 25.07.2025 r., numer ogłoszenia: 2025/BZP 00347111. Wartość zamówienia nie przekracza kwoty progów unijnych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy Pzp.

W dniu 21 sierpnia 2025 roku wykonawca M.M., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą: Musz Architekci - Pracownia Projektowa M.M. w Rzeszowie (zwany dalej: „odwołującym”) wniósł odwołanie wobec niezgodnych z przepisami ustawy Pzp czynności i zaniechania czynności zamawiającego w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, polegających na:

1. odrzuceniu oferty odwołującego na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy Pzp ze względu na

rażąco niską cenę oferty odwołującego,

2. wyborze jako najkorzystniejszej oferty złożonej przez wykonawcę inForm sp. z o.o.,

3. zaniechaniu wyboru oferty złożonej przez odwołującego jako najkorzystniejszej.

Zaskarżonym czynnościom i zaniechaniom zamawiającego odwołujący zarzucił naruszenie:

1. art. 16 pkt 1-3 ustawy Pzp poprzez naruszenie zasady nakazującej prowadzenie postępowania w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców oraz w sposób przejrzysty i proporcjonalny, a także naruszenie innych pozostających w związku z art. 16 pkt 1-3 ustawy Pzp przepisów, wskazanych poniżej;

2. art. 224 ust. 6 ustawy Pzp poprzez niewłaściwe zastosowanie tego przepisu polegające na błędnej, nieprzejrzystej i nielogicznej ocenie wyjaśnień odwołującego z dnia 13.08.2025 r. wraz z dowodami dotyczącymi zaoferowanej ceny (dalej także jako: "Wyjaśnienia"), prowadzącej do nieuzasadnionego stwierdzenia, że Wyjaśnienia nie uzasadniają podanej w ofercie ceny, pomimo, że Wyjaśnienia wskazują, że zaoferowana przez odwołującego cena nie jest rażąco niska, co doprowadziło do nieuzasadnionego odrzucenia oferty odwołującego w oparciu o 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy Pzp,

3. art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp poprzez niewłaściwe zastosowanie tego przepisu polegające na niezasadnym stwierdzeniu, że oferta złożona przez odwołującego zawiera rażąco niską cenę, w sytuacji gdy cena zaoferowana przez odwołującego jest wystarczająca do pokrycia kosztów realizacji zamówienia, osiągnięcia zysku oraz prawidłowego wykonania zamówienia publicznego, a więc nie jest rażąco niska, co doprowadziło do nieuzasadnionego stwierdzenia, że oferta odwołującego powinna zostać odrzucona w oparciu o art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy Pzp,

4. ewentualnie, z ostrożności, w przypadku nieuwzględnienia zarzutów, o których mowa w punktach 1-3 powyżej:

art. 224 ust. 1 i 2 Pzp poprzez sformułowanie przez zamawiającego wezwania do wyjaśnienia w zakresie rażąco niskiej ceny (wezwanie z dnia 12.08.2025) w sposób nieprawidłowy, ogólnikowy i zaniechanie określenia w wezwaniu żądanego zakresu wyjaśnień oraz wskazania, jakie zamawiający ma konkretnie wątpliwości odnoszące się do podejrzenia rażąco niskiej ceny,

5. ewentualnie, z ostrożności, w przypadku nieuwzględnienia zarzutów, o których mowa w punktach 1-3 powyżej:

art. 224 ust. 1 w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 8 i art. 224 ust. 6 ustawy Pzp poprzez niewłaściwe niezastosowanie tych przepisów polegające na zaniechaniu wezwania odwołującego do złożenia dodatkowych wyjaśnień w zakresie ceny oferty przed odrzuceniem jego oferty, mimo że:

a) zamawiający nie sprecyzował pierwszego wezwania z dnia 12.08.2025 r. do złożenia wyjaśnień (wezwanie było ogólnikowe, niekonkretne, niepełne, nie zawierało wyartykułowanych wątpliwości),

b) po otrzymaniu wyjaśnień odwołującego z dnia 13.08.2025 r. zamawiający – jak wynika z uzasadnienia do pisma zamawiającego z dnia 18.08.2025 r. (Informacja o wyborze najkorzystniejszej oferty) zamawiający nadal posiadał wątpliwości co do ceny oferty i możliwości prawidłowego zrealizowania przedmiotu zamówienia za cenę zaoferowaną przez odwołującego, co jest niewystarczające dla stwierdzenia, że zaoferowana cena jest rażąco niska i co doprowadziło do niezasadnego odrzucenia oferty odwołującego w oparciu o art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy Pzp,

6. art. 239 ust. 1 ustawy Pzp poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na zaniechaniu dokonania czynności wyboru oferty odwołującego jako najkorzystniejszej w postępowaniu, pomimo, że oferta odwołującego jest ofertą najkorzystniejszą w świetle kryteriów oceny ofert określonych w Specyfikacji Warunków Zamówienia (dalej także jako "SWZ") spośród ofert złożonych w postępowaniu a niepodlegających odrzuceniu i w konsekwencji dokonanie wyboru jak najkorzystniejszej oferty wykonawcy inForm sp. z o.o., w sposób inny, niż na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w dokumentach zamówienia,

7. art. 253 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp poprzez uzasadnienie odrzucenia oferty odwołującego w sposób nierzetelny i nieprzejrzysty, bez uwzględnienia całości wyjaśnień.

W oparciu o powyższe zarzuty odwołujący wnosił o uwzględnienie odwołania w całości i nakazanie zamawiającemu dokonania następujących czynności w postępowaniu:

1. unieważnienia czynności z dnia 18.08.2025 r. polegającej na wyborze oferty złożonej przez wykonawcę inForm sp. z o.o.,

2. unieważnienia czynności odrzucenia oferty odwołującego,

3. powtórzenia czynności badania i oceny ofert z uwzględnieniem oferty odwołującego,

4. dokonania wyboru oferty odwołującego jako najkorzystniejszej w wyniku ponownego badania i oceny ofert.

W dniu 25 września 2025 roku w formie elektronicznej (a w dniu 26 września 2025 roku w formie pisemnej) zamawiający złożył odpowiedź na odwołanie, wnosząc o oddalenie odwołania w całości jako bezzasadnego.

Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła co następuje:

Przedmiotem zamówienia – zgodnie z Rozdziałem III pkt 2 specyfikacji warunków zamówienia (dalej: „SWZ”) – jest *opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej budowy budynku zamieszkania zbiorowego (internatu) przy ZSCKR im. J.P. w Brzostku wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną: instalacjami wewnętrznymi – wodociągową, kanalizacji sanitarnej, centralnego ogrzewania, gazową, elektryczną, fotowoltaiczną z magazynem energii i pompą ciepła, klimatyzacją i siecią internetową oraz zewnętrznych odcinków i przyłączy do sieci, przebudową sieci teleinformatycznej i innych możliwych kolizji oraz budową trzech budynków gospodarczych.*

Z kolei w Rozdziale III pkt 4 SWZ zamawiający wskazał na zakres opracowania dokumentacji projektowej, tj.:

a) *przygotowanie materiałów wyjściowych, w tym np. zakup mapy do celów projektowych – 2 koncepcje architektoniczne (wizualizacje),*

b) *wykonanie projektu aranżacji wnętrz,*

c) *opracowanie założeń do projektu - analiza możliwości realizacji inwestycji w planowanym kształcie z rozszerzeniem o założenia dotyczące instalacji wewnętrznych wraz z określeniem konieczności ewentualnych zmian, dotyczących zaopatrzenia obiektu w media oraz z określeniem koniecznego zakresu przebudowy lub zabezpieczenia sieci kolidujących z zamierzeniem,*

d) *pozyskanie warunków zabezpieczenia, przebudowy kolidujących z inwestycją przyłączy i sieci wszystkich branż, których zabezpieczenie / przebudowa będzie wynikać z zaakceptowanej koncepcji,*

e) *wykonanie projektów dla wszystkich elementów koniecznych do przeprowadzenia realizacji inwestycji,*

f) *wykonanie projektu budowlanego część 1 tj.: projekt zagospodarowania terenu, projekt architektoniczno-budowlany, załączniki formalno-prawne (z wymaganymi uzgodnieniami, w tym w zakresie ochrony przeciwpożarowej i wymagań higieniczno-sanitarnych) dla celów uzyskania pozwolenia na budowę,*

g) *wykonanie projektu budowlanego część 2 tj.: projekt techniczny z uwzględnieniem wszystkich branż i instalacji:*

- *projekt konstrukcyjny*

- *projekty instalacji wodociągowej, projekty instalacji c.o. oraz c.w.u.,*

- *projekty instalacji wentylacji (i klimatyzacji),*

- *projekty instalacji kanalizacji deszczowej i sanitarnej,*

- *projekty instalacji elektrycznych w pełnym zakresie wraz z instalacją fotowoltaiczną, magazynem energii i pompą ciepła w tym również instalacji niskoprądowych,*

- *projekty systemów p.poż.,*

- *projekty oświetlenia, w tym oświetlenia ewakuacyjnego i awaryjnego,*

- *projekty pozostałych instalacji, odpowiednio do wymagań wynikających z przepisów,*

- *projekt stałego wyposażenia,*

h) *wykonanie projektów wykonawczych wszystkich branż, z uwzględnieniem projektu stałego wyposażenia,*

i) *wykonanie wytycznych do planu BIOZ,*

j) *wykonanie specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót,*

k) *wykonanie przedmiaru robót,*

l) *wykonanie kosztorysu inwestorskiego,*

m) *wykonanie zbiorczego zestawienia kosztów (w przypadku opracowania odrębnych kosztorysów branżowych) obejmujące zestawienie wszystkich kosztorysów składających się na opracowanie, z podaniem dla każdego z nich wartości netto i brutto oraz podsumowaniem, - opracowanie harmonogramu wykonania robót budowlanych;*

Należy uzyskać wszelkie wymagane prawem warunki, uzgodnienia, zgody, opinie, pozwolenia i decyzje, umożliwiające wykonanie całości robót objętych niniejszym zamówieniem.

Kwota przeznaczona na realizację zamówienia to 330.000,00 zł brutto. Szacunkową wartość zamówienia zamawiający ustalił na podstawie rozeznania rynku - 3 wycen potencjalnych wykonawców od 300 000 zł do 330 000 zł. W postępowaniu zostało złożonych 11 ofert, w tym oferta odwołującego z ceną brutto: 249 444 zł. Najtańsza oferta opiewała na kwotę: 202 950 zł brutto, a najdroższa na kwotę: 982 000 zł brutto.

Pismem z dnia 12 sierpnia 2025 roku zamawiający – działając na podstawie art. 224 ust. 2 ustawy Pzp - wezwał odwołującego do wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny, stwierdzając, że zaoferowana przez odwołującego cena jest niższa o więcej niż 30% w stosunku do średniej arytmetycznej cen złożonych ofert nie podlegających odrzuceniu. Następnie powołując się na przepis art. 224 ust. 3 ustawy Pzp zamawiający wskazał czego wyjaśnienia mogą dotyczyć w szczególności oraz wskazał na istotne znaczenie przepisu art. 224 ust. 4 ustawy Pzp, na podstawie którego zamawiający – w przypadku zamówień na usługi – musi żądać wyjaśnień, co najmniej w zakresie określonym w ust. 3 w pkt 4 i 6. Zamawiający stwierdził,

że niedostarczenie wyjaśnień wraz z dowodami w określonym terminie spowoduje odrzucenie oferty lub jeśli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadnią podanej w ofercie ceny lub kosztu.

W odpowiedzi na powyższe wezwanie odwołujący złożył wyjaśnienia pismem z dnia 13 sierpnia 2025 roku, w których wskazał, że:

„1. Informuję, że zapoznaliśmy się z zapisami zawartymi w SWZ i załącznikach do SWZ w tym projektowanych postanowieniach umownych. W ofercie uwzględniono koszty wyszczególnione w SWZ.

2. Oferta cenowa została sporządzona na podstawie składowych branż: architektonicznej, konstrukcyjnej, elektrycznej, sanitarnej, opracowań kosztorysowych, a także uzgodnień niezbędnych do przygotowania projektu i uzyskania pozwolenia na budowę. Tym samym, mając wiedzę na temat zamierzenia inwestycyjnego na dzień składania ofert, wycena przedstawiona przez Musz Architekci – Pracownia Projektowa obejmuje w całości koszty konieczne do poniesienia. Jednocześnie podkreślamy, że Zamawiający w SWZ nie stawiał jakichkolwiek wymagań co do obliczenia ceny oferty i sposobu jej prezentacji. Cena oferty jest ceną ryczałtową i ma zawierać wszystkie koszty i opłaty związane z realizacją zamówienia. Oferta jest zgodna z tymi wymaganiami.

3. Cena oferty jest niższa o co najmniej 30% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania, jednakże mając siedzibę w miejscowości oddalonej od Gminy Brzostek o 78 km (1h 10min jazdy samochodem) nie ponosimy wysokich kosztów dojazdów, ani nie mamy kosztu opłacania pracownikom delegacji (diety, koszty przejazdu, noclegi). Takie koszty musiałyby ponieść konkurencyjne pracownie startujące w przetargu (przykładowo oferta firmy APIRIA RAFAŁ BRDYŁA z Warszawy wyniosła aż 982 000,00 zł brutto). Na terenie naszego województwa koszty sporządzenia dokumentacji projektowej są relatywnie niższe. Przedstawiona przez Musz Architekci – Pracownia Projektowa oferta cenowa jest niska dlatego, że jak wcześniej wspomniano jako biuro z Rzeszowa mamy niskie koszty dojazdu na teren planowanej inwestycji. Przykładowo pracownia z Warszawy musi pokonać 397 km, aby dojechać do Brzostka. Pracownia z Rzeszowa jedyne 78 km. Przy tak dużej inwestycji projektowej i konieczności częstych wizyt na budowie, odległości te mają znaczenie przy ustalaniu wartości zamówienia.

4. Firma Musz Architekci jest firmą młodą, rozwijającą się, bez wysokich kosztów utrzymania oraz chcemy być konkurencyjni na rynku. Jednocześnie zaznaczamy, że nasz zespół w całości jest zatrudniany na umowę o pracę i nie otrzymujemy pomocy publicznej udzielonej na podstawie odrębnych przepisów.

Wykonawca jest czynnym architektem z uprawnieniami IARP, członkiem stowarzyszenia architektów SARP. Zatrudniamy w oparciu o umowę o pracę 2 projektantów – mgr inżynier architekt i mgr inżynier budownictwa – konstruktor (pełny etat) oraz pomoc biurową (1/8 etatu). Z pozostałymi branżystami współpracujemy na podstawie umów cywilnoprawnych.

5. Zamówienie jest realizacją ze sfery projektowania i brak w nim mierników obiektywnych do określenia ceny. Decyduje własny potencjał kadrowy oraz materiałowy, poziom oczekiwanego zysku – stąd rozbieżności zaoferowanych cenach. W niniejszym projekcie istotne jest osobiste zaangażowanie właściciela, który jako architekt jest czynnym członkiem Podkarpackiej Izby Architektów RP.

Dowód 1: Kopia uprawnień i przynależność do Izby

6. Firma posiada niskie koszty administracyjne – własny lokal, w którym prowadzona jest pracownia architektoniczna, nie posiadamy kredytów, ani długów, nie zalegamy ze składkami ZUS i w Urzędzie Skarbowym

Dowód 2: Wypis z księgi wieczystej lokalu przy ul. Pelczara 6/C/9A w Rzeszowie

Dowód 3: Faktura VAT za rachunki w lokalu

7. Oszczędność kosztów wynika również z wykonywania kilku zadań inwestycyjnych jednocześnie, co sprzyja niższym kosztom dzięki korzyściom skali. Mamy wiele opracowań projektowych w trakcie zarówno dla inwestorów prywatnych jak i z sektora publicznego. Przykładowo dla Gminy Trzebowńsko wykonujemy równolegle inwestycje, pn. Opracowanie dokumentacji projektowej budowlanej i wykonawczej, uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę oraz pełnienie nadzoru autorskiego na budowę żłobka przy Zespole Szkół w Jasionce, w ramach zadania pn: „Rozbudowa Zespołu Szkół w Jasionce”- etap I

Dowód 4: Wybór oferty

Pracownia pracuje wyłącznie w oparciu o w pełni legalne oprogramowanie GStarCad licencje wieczyste bez konieczności stałego opłacania licencji (3 stanowiska) oraz Sketchup (1 stanowisko). W załączeniu faktury za zakup oprogramowania. Stosowanie oprogramowań alternatywnych w stosunku do rodziny produktów Autocad (oprogramowanie znacznie droższe z licencjami odnawialnymi) daje nam możliwość bycia konkurencyjnym na rynku. Ponadto wizualizacje wykonujemy we własnym zakresie w Pracowni przez naszych architektów.

Dowód 5,6: Dowody zakupu w/w oprogramowania

Dowód 7: Przykładowo zrealizowana realizacja wizualizacji w naszym biurze”.

Do wyjaśnień odwołujący załączył: decyzję stwierdzającą posiadanie uprawnień budowlanych przez

odwołującego w specjalności architektonicznej, wyciąg z księgi wieczystej dot. lokalu użytkowego w Rzeszowie, fakturę dot. opłat za lokal, informację o wyborze oferty odwołującego w postępowaniu prowadzonym przez Gminę Trzebownisko, pn.: *Opracowanie dokumentacji projektowej budowlanej i wykonawczej, uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę oraz pełnienie nadzoru autorskiego na budowę żłobka przy Zespole Szkół w Jasionce, w ramach zadania pn: „Rozbudowa Zespołu Szkół w Jasionce”- etap I*, fakturę za zakup oprogramowania GstarCAD 2020 oraz fakturę za zakup oprogramowania Sketchup Pro 2020 ENG.

Pismem z dnia 18 sierpnia 2025 roku zamawiający poinformował o wyborze oferty najkorzystniejszej, tj. oferty złożonej przez inForm sp. z o.o. oraz o odrzuceniu 4 ofert, w tym oferty odwołującego na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy Pzp ze względu na rażąco niską cenę.

W uzasadnieniu odrzucenia oferty odwołującego zamawiający podał, że:
„Musz Architekci (...) przedstawił bardziej rozbudowane wyjaśnienia, wskazał na brak kosztów delegacji, niższe koszty lokalne, dysponowanie własnym lokalem i licencjami wieczystymi, zatrudnianie pracowników na umowę o pracę, posiadanie doświadczenia w podobnych projektach. Dołączył dokumenty (wypis z KW, rachunki, faktury za oprogramowanie, wybór oferty w innej gminie). Jednak brak jest pełnej kalkulacji kosztów w odniesieniu do wszystkich elementów zamówienia (robocizogodziny, branżyści, uzgodnienia, opłaty administracyjne). Wskazane czynniki (lokalizacja, własny lokal, licencje) mogą obniżyć koszty, ale nie uzasadniają aż 30-40% różnicy wobec wartości szacunkowej. Brak jest wykazania że wynagrodzenie pracowników jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa (...) mimo przedstawienia dokumentów i argumentów, nie wykazał pełnej racjonalności ceny. Wyjaśnienia nie tłumaczą w sposób wystarczający tak znacznej różnicy (ponad 30%).”

W dniu 22 sierpnia 2025 roku zamawiający poinformował wykonawców uczestniczących w postępowaniu o wniesieniu odwołania i przekazał jego kopię poprzez platformę e zamówienia.gov.pl.

Także w dniu 22 sierpnia 2025 roku wykonawca inForm Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Oświęcimiu zgłosił przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie zamawiającego.

Izba ustaliła, że zgłoszenie przystąpienia ww. wykonawcy spełnia wymagania określone w art. 525 ust. 1 i 2 ustawy Pzp.

Krajowa Izba Odwoławcza rozpoznając na rozprawie złożone odwołanie i uwzględniając dokumentację z niniejszego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz dowody i stanowiska stron i uczestnika postępowania odwoławczego złożone na pismach i podane do protokołu rozprawy zważyła, co następuje.

Izba ustaliła wystąpienie przesłanek z art. 505 ust. 1 ustawy Pzp, tj. istnienie po stronie odwołującego interesu w uzyskaniu zamówienia oraz możliwość poniesienia przez niego szkody z uwagi na kwestionowane czynności zamawiającego.

Ponadto, Izba stwierdziła, że nie została wypełniona żadna z przesłanek ustawowych skutkujących odrzuceniem odwołania, wynikających z art. 528 ustawy Pzp.

Odwołanie podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 16 pkt 1 – 3 ustawy Pzp zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób:

- 1) zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców;
- 2) przejrzysty;
- 3) proporcjonalny.

Zgodnie z art. 224 ust. 1 – 6 ustawy Pzp:

1. Jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia lub budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający żąda od wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych.

2. W przypadku gdy cena całkowita oferty złożonej w terminie jest niższa o co najmniej 30% od:

1) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1, 5a i 10, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, chyba że rozbieżność wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia;

2) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, zaktualizowanej z uwzględnieniem okoliczności, które nastąpiły po wszczęciu postępowania, w szczególności istotnej zmiany cen rynkowych, zamawiający może zwrócić się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1.

3. Wyjaśnienia, o których mowa w ust. 1, mogą dotyczyć w szczególności:

- 1) zarządzania procesem produkcji, świadczonych usług lub metody budowy;
- 2) wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo korzystnych warunków dostaw, usług albo związanych z realizacją robót budowlanych;
- 3) oryginalności dostaw, usług lub robót budowlanych oferowanych przez wykonawcę;
- 4) zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2020 r. poz. 2207 oraz z 2023 r. poz. 1667) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie;
- 5) zgodności z prawem w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;
- 6) zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie;
- 7) zgodności z przepisami z zakresu ochrony środowiska;
- 8) wypełniania obowiązków związanych z powierzeniem wykonania części zamówienia podwykonawcy.

4. W przypadku zamówień na roboty budowlane lub usługi, zamawiający jest obowiązany żądać wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, co najmniej w zakresie określonym w ust. 3 pkt 4 i 6.

5. Obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny lub kosztu spoczywa na wykonawcy.

6. Odrzuceniu, jako oferta z rażąco niską ceną lub kosztem, podlega oferta wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień w wyznaczonym terminie, lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu.

Stosownie do art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli zawiera rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia.

Przepis art. 239 ust. 1 ustawy Pzp stanowi, że zamawiający wybiera najkorzystniejszą ofertę na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w dokumentach zamówienia.

Z kolei zgodnie z art. 253 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp niezwłocznie po wyborze najkorzystniejszej oferty zamawiający informuje równocześnie wykonawców, którzy złożyli oferty, o wykonawcach, których oferty zostały odrzucone - podając uzasadnienie faktyczne i prawne.

W ocenie Izby nie potwierdziły się zarzuty podniesione w odwołaniu.

Zdaniem Izby zamawiający dokonał prawidłowej czynności badania wyjaśnień dotyczących ceny oferty złożonych przez odwołującego i zasadnie uznał, że oferta złożona przez odwołującego podlega odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy Pzp. Izba podziela stanowisko zamawiającego wyrażone w odpowiedzi na odwołanie. W szczególności podkreślenia wymaga, że w świetle obowiązujących przepisów ustawy Pzp, ciężar dowodu, że cena oferty nie jest rażąco niska spoczywa na wykonawcy. Zatem, wykonawca wezwany do wyjaśnień winien był złożyć kompletne i weryfikowalne wyjaśnienia. To wykonawca winien rzetelnie wyjaśnić cenę, a swoje twierdzenia uwiarygodnić złożonymi dowodami. Słusznie zaś wskazywał zamawiający, że wyjaśnienia wykonawcy odwołującego się ograniczały się w istocie do deklaracyjnych twierdzeń oraz wyrwykowych dowodów, nie pozwalających na weryfikację realności zaoferowanej ceny.

Nie zasługuje również na uwzględnienie zarzut dotyczący ogólnikowości wezwania zamawiającego do wyjaśnień, czy też zarzut zaniechania wezwania do ponownych wyjaśnień. Należy podkreślić, że w wezwaniu do wyjaśnień z dnia 12 sierpnia 2025 roku zostały wyspecyfikowane obszary do których winien był odnieść się wykonawca, przy czym zamawiający zwrócił szczególną uwagę na konieczność odniesienia się m.in. do zgodności z przepisami prawa pracy. Tymczasem wykonawca w tym zakresie też przedstawił tylko ogólnikowe twierdzenia wskazując, że: *Firma Musz Architekci jest firmą młodą, rozwijającą się, bez wysokich kosztów utrzymania oraz chcemy być konkurencyjni na rynku. Jednocześnie zaznaczamy, że nasz zespół w całości jest zatrudniany na umowę o pracę i nie otrzymujemy pomocy publicznej udzielonej na podstawie odrębnych przepisów. Wykonawca jest czynnym architektem z uprawnieniami IARP, członkiem stowarzyszenia architektów SARP. Zatrudniamy w oparciu o umowę o pracę 2 projektantów – mgr inżynier architekt i mgr inżynier budownictwa – konstruktor (pełny etat) oraz pomoc biurową (1/8 etatu). Z pozostałymi branżystami współpracujemy na podstawie umów cywilno-prawnych.* Nie ulega wątpliwości, że w przypadku tego typu zamówień – zamówienia na usługi projektowe – zasadniczą część kosztotwórczą stanowią koszty pracy, które w tym przypadku w ogóle nie zostały wyjaśnione.

W tym zakresie nie zasługuje na uznanie argumentacja odwołującego, iż: „*gdyby Zamawiający w wezwaniu ujawnił, że jego wątpliwości dotyczą tego konkretnego elementu, tj. czynnika osobowego (koszy zatrudnienia, wysokość wynagrodzeń), Odwołujący mógłby w tym kierunku uszczegółowić swoje wyjaśnienia w ramach dodatkowego wezwania. Z uwagi na „blankietowe” wezwanie wykonawca nie jest w stanie przewidzieć, co objęte jest wątpliwością zamawiającego, bowiem na cenę oferty składa się wiele różnych czynników (co Odwołujący sygnalizował w wyjaśnieniach), nie tylko koszty osobowe.*”. Wbrew bowiem twierdzeniom odwołującego zamawiający jasno zasygnalizował na co wykonawca winien zwrócić szczególną uwagę wskazując na: „*istotne znaczenie przepisu art. 224 ust. 4 p.z.p., na którego podstawie zamawiający – w przypadku zamówień na usługi – musi żądać wyjaśnień, o których mowa w akapicie pierwszym, co najmniej w zakresie określonym w pkt 4 i 6.*”. Skład orzekający Izby zgadza się z przywołanym wyrokiem Krajowej Izby Odwoławczej, że nie sposób domagać się, aby wykonawca przedstawiał dowody na każdą okoliczność i każdy element ceny. Natomiast zwraca uwagę, że odwołujący w zakresie kosztów pracy nie przedstawił szerszych wyjaśnień poza stwierdzeniem, że „*Zatrudniamy w oparciu o umowę o pracę 2 projektantów – mgr inżynier architekt i mgr inżynier budownictwa – konstruktor (pełny etat) oraz pomoc biurową (1/8 etatu). Z pozostałymi branżystami współpracujemy na podstawie umów cywilno-prawnych.*”.

Izba nie stanowiska odwołującego, iż „*z uwagi na nieprawidłowe, niekonkretne, epigramatyczne pierwsze wezwanie do wyjaśnień, powinno nastąpić dodatkowe wezwanie, które dałoby Odwołującemu możliwość rozwiania tych wątpliwości Zamawiającego, których Odwołujący nie znał na etapie pierwszego wezwania*”. Wezwanie było bowiem zgodne z ustawą i zawierało obszary wymagające wyjaśnienia, ze szczególnym zwróceniem uwagi na poz. 4 i 6, tj. zgodność z przepisami dotyczącymi kosztów pracy oraz zgodność z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego. W niniejszej sprawie, z uwagi na enigmatyczność przedstawionych wyjaśnień i brak wskazania jakichkolwiek założeń kalkulacyjnych, nie było podstaw do tego, aby wystosować kolejne wezwanie do wykonawcy. To, że złożone wyjaśnienia nie rozwiązały wątpliwości zamawiającego, nie wynikało z zakresu żądanych wyjaśnień wskazanego w wezwaniu, lecz z ogólnikowości samych wyjaśnień.

Odwołujący w odwołaniu wskazywał, że „*Zamawiający arbitralnie i gołostownie, bez odniesienia się do jakichkolwiek podstaw, szacunków, analiz, metod porównawczych, itd., postawił tezę o braku możliwości redukcji kosztów na ww poziomie*”, jednak sam pominął okoliczność, że w złożonych wyjaśnieniach powołując się ogólnikowo na takie czynniki jak: lokalizacja, własny lokal, licencje nie przedstawił żadnych założeń w jaki sposób miałyby to wpływać na zaoferowaną cenę. To nie rolą zamawiającego było wykazanie, że jest możliwa znacząca redukcja kosztów dzięki wskazanym czynnikom, lecz odwołującego.

Nie potwierdził się zarzut naruszenia art. 253 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp przez uzasadnienie odrzucenia oferty odwołującego w sposób nierzetelny i nieprzejrzysty, bez uwzględnienia całości wyjaśnień. Wbrew podnoszonemu zarzutowi zamawiający przedstawił zarówno uzasadnienie prawne, jak i faktyczne dotyczące podjętej przez siebie czynności odrzucenia oferty odwołującego. Uzasadnienie było przejrzyste i wskazywało przyczyny dla których zamawiający zdecydował się odrzucić ofertę odwołującego na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy Pzp.

Izba ponadto uznała, że w okolicznościach niniejszej sprawy nie potwierdził się zarzut naruszenia art. 16 ustawy Pzp. Odwołujący nie wykazał, aby zamawiający w jakikolwiek sposób naruszył zasady nakazujące prowadzenie postępowania w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców czy też zasadę przejrzystości i proporcjonalności.

Wobec powyższego Izba oddaliła odwołanie w całości.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku, na podstawie art. 557 i art. 575 ustawy Pzp oraz w oparciu o § 8 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 roku w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz.U. z 2020 r. poz. 2437).

Stosownie do § 8 ust. 2 pkt 1 ww. rozporządzenia: w przypadku oddalenia odwołania przez Izbę w całości, koszty ponosi odwołujący.

W oparciu o powyższe Izba zaliczyła w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 7500 zł uiszczoną przez odwołującego tytułem wpisu od odwołania oraz kwotę 3600 zł, poniesioną przez zamawiającego tytułem wynagrodzenia pełnomocnika i zasądziła od odwołującego na rzecz zamawiającego kwotę 3600 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego poniesionych przez zamawiającego w związku z wynagrodzeniem pełnomocnika.

Mając powyższe na uwadze Izba orzekła jak w sentencji.

Przewodnicząca:.....